

KESKUSTELUALOITE 3/2011 vp

Itämeri-yhteistyön vahvistaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Reilut 20 vuotta sitten puhemies Kalevi Sorsa nosti esille ajatuksen Itämeren valtioiden kansanedustuslaitosten välisestä yhteistyöstä. Tuolloin käsiteltiin neuvostotalouksien murrosta markkinatalouteen ja alueen poliittista tulevaisuutta, mutta jo tuolloin ymmärrettiin myös Itämeren haavoittuva ympäristö ja sen suojelun tärkeys. Juhlavuoden kunniaksi järjestettiin eduskunnassa 28.—30. elokuuta 2011 kahdeskymmenes Itämeriparlamentaarikoiden konferenssi, joka keräsi paikalle runsaat 200 parlamentaarikkoa, virkamiestä ja Itämeri-yhteistyön asiantuntijaa.

Konferenssi teema oli Vihreää kasvua sinisemmän Itämeren puolesta. Keskusteluissa nousivat esille Itämeren ympäristön tila, meripoliittikka, meriturvallisuus sekä ihmiskaupan vastainen toiminta. Konferenssin teeman mukaisesti perustettiin myös uusi Vihreätä kasvua ja energiatehokkuutta käsittelevä työryhmä. Työryhmän tehtävänä on keskustella aktiivisesti vähäpäästöisen talouden kasvuun ja energiatehokkuuteen liittyvistä ratkaisuista ja mahdollisuuksista ja nostaa niitä esille päätöksenteon tueksi.

Kahdenkymmenen vuoden aikana on tehty paljon tärkeätä yhteistyötä Itämeren asioissa, mutta Itämeren tila ei ole korjaantunut, sosiaalisia ongelmia Itämeren alueen valtioissa on edelleen paljon ja merenkulun turvallisuuteen liittyy paljon haasteellisia kysymyksiä, ei vähiten Suomenlahden risteävien öljykuljetusten ja matkustajaliikenteen muodostaman riskin takia. On ensisijaisen tärkeää, että Itämeri-aiheisten konferenssien koko anti — päätöslauselmiin kirjatut

päätelmät — saadaan tehokkaasti käyttöön ja näkyvästi esille.

Itämeriparlamentaarikkojen työn ohella Itämeren maat tekevät yhteistyötä HELCOMin piirissä. HELCOMin toimintaohjelma pyrkii palauttamaan Itämeren hyvän ekologisen tilan vuoteen 2021 mennessä. Suomi on osaltaan sitoutunut toimintaohjelmaan.

Tärkeä elementti pyrittäessä parantamaan Itämeren tilaa ovat maatalouden päästövähennykset. Ratkaisua voidaan hakea muun muassa ajankohtaisesta EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisesta. Jakamalla ympäristötukea tehokkaasti kohdennetuin perustein voidaan vaikuttaa Itämereen päätyvän ravinnekuormituksen määrään. Venäjän osalta Itämeren valuma-alueella on syytä jätevesien lisäksi kiinnittää huomiota mm. sikaloiden ja kanaloiden ravinnepäästöihin.

Itämeren ympäristön tila, Itämeren alueen sosiaalinen turvallisuus, merenkulun turvallisuus ja uusien puhtaiden teknologioiden kehittäminen ovat suuria asiakokonaisuuksia, jotka koskevat laajaa joukkoa ihmisiä, ja aiheilla on pitkälle tulevaisuuteen ulottuvia vaikutuksia. Siksi Suomessakin Itämereen liittyvät asiat on syytä nostaa vahvemmin esille. Tämä on osaltaan myös eduskunnan tehtävä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun Itämeri-asioden nykytilasta ja tulevaisuudesta.

KA 3/2011 vp — Susanna Huovinen /sd ym.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2011

Susanna Huovinen /sd
Christina Gestrin /r
Kimmo Tiilikainen /kesk
Annika Lapintie /vas
Outi Mäkelä /kok

Pertti Salolainen /kok
Olli Immonen /ps
Juha Väätäinen /ps
Tapani Mäkinen /kok
Annika Saarikko /kesk